

BEVER het leukste dier

Deze maand verschijnt bij de KNNV-uitgeverij Natuurboeken het door Willy de Koning met veel oog voor detail geschreven boek *Avonden aan de waterkant, Dagboek van een beverliefhebber*. Het fraaie resultaat van jarenlang gepassioneerd zoeken en kijken naar de grootste knaagdieren die je in Nederland en Europa kunt aantreffen.

door Frank Heinen

Het is een prachtige zomeravond in Visserweert, een charmant gehucht langs de natuurrijke Grensmaas. De oeverzwaluwen scheren met een rotvaart over het water, terwijl een betoverend mooie ijsvogel nog op jacht gaat naar een avondsnaak, onderwijl schitterend in de avondzon. „Ik verwacht niet dat het nog lang duurt voor ze tevoorschijn gaan komen”, denkt Willy de Koning als we het beverhol op de tegenoverliggende oever nauwgezet in de gaten houden. En ja hoor, zoals voorspeld door de beverkenner komt net voor acht uur de moederbever uit haar woning gekropen, niet al te lang daarna gevolgd door haar twee jongen. „Vooraf aan de zwemstijl kun je vaak zien of je met een jonge of een volwassen bever van doen hebt. Bij de jeugdigen komt geregeld een behoorlijk deel van de rug boven water, terwijl je bij de volwassen dieren meestal alleen de kop boven het wateroppervlak uit ziet steken. De jonkies zwabberenvendien meer met hun staart”, weet De Koning. De bevers leggen zich vanavond vooral toe op het vullen van hun magen en het schoonmaken van hun dichte vachten. Het geknaag van de gui-

tig ogende vegetariërs en kundige oeverarchitecten is zelfs op afstand goed te horen. Aanvankelijk gaan de afzonderlijke bevers grotendeels hun eigen weg, maar wanneer de duisternis langzaam maar zeker over het rivierlandschap valt, dromt de familie, inclusief vader, samen om zich gezamenlijk tegevoel te doen aan een paar smakelijke takken. Het observeren van bevers is voor Willy de Koning in de loop der jaren uitgegroeid tot een echte passie. „Mijn interesse in de dieren is eigenlijk ontstaan nadat ik in 2007 mijn eerste bever zag in de Biesbosch. Tijdens een zomervakantie verbleven we daar een paar dagen met onze motorboot. Op een avond ging ik met mijn dochter Emma op verkenning uit in onze opblaasbare kano's. We hoopten eigenlijk een glimp van een ijsvogel op te vangen of een ree te ontmoeten. Maar plotseling zwom er een bever vlak voor ons. Het was een ongelooflijke verrassing, waar onze monden letterlijk van openvielen. Een nieuwe passie werd geboren, al beseftte ik dat toen nog niet helemaal. Maar toen ik eenmaal ontdekte dat de bever het ook heel goed doet in mijn woonprovincie Limburg, ben ik ook hier gaan zoeken naar sporen en bevers. Een hobby die me tot dusver nog steeds niet heeft losgela-

ten. Het volgen van bevers blijft namelijk boeiend en verrassend, ongeacht hoeveel waarnemingen je al op je naam hebt staan. Geen twee avonden zijn hetzelfde, want je weet nooit precies hoe laat ze tevoorschijn komen, welke aantallen voor je cameralens of verrekijker opduiken en of je überhaupt wel iets te zien gaat krijgen. Gisteren zwom bijvoorbeeld nog een bever onder mijn kano door. Zulke bijzondere, intieme ontmoetingen zijn echt de krenten in de pap voor een bevervolger. Sovieso is de kans op bijzondere waarnemingen vaak het grootst in een kano. De dieren zien je dan veel minder als een bedreiging en komen veel dichterbij dan normaal.”

Het is voor De Koning niet zo moeilijk om uit te leggen waarom bevers haar favoriete dieren en studieobjecten zijn. „Het zijn gewoon enorm leuke en veelzijdige dieren. Ze zijn best slim, niet voor één gat te vangen. Bovendien creëren de sympathieke zoogdieren met hun bouw- en knaagwerkzaamheden nieuwe natuur. Bevers zijn ook enorm zorgzame en sociale dieren, die echte families vormen en heel goed voor hun naasten zorgen.” Maar het bleef niet bij observeren alleen. Aangezien de bever als dammenbouwer, meesterknager, burchtenarchitect en familiédier gedragsmatig een zeer interessant dier is om tijdens zijn dagelijkse besloomingen te volgen, besloot De Koning om de grote knaagdiereen ook te gaan fotograferen en filmen. „Wat dat betreft kwam de filmcamera die we ooit hebben aangeschaft voor journalistieke klussen natuurlijk heel goed van pas. Aangezien we met onze boot altijd in Stevensweert liggen, had ik het geluk dat ik mijn eerste bevers min of meer om de hoek, in de Molensteense Plas, kon filmen. Al tijdens mijn eerste filmpoging stuitte ik op een bever die met zijn voorpoten aan een boom hing en een reep schors

afscheurde. Een mooi shot en als je het mij vraagt nog steeds één van mijn meest bijzondere opnamen ooit.”

Hoewel het filmen van bevers niet altijd zo gemakkelijk ging, breidde de hoeveelheid filmmateriaal die De Koning in de loop der jaren verzamelde zich gestaag uit, ook al omdat ze via het lezen van boeken en het bekijken van documentaires gaandeweg steeds meer leerde over het gedrag van bevers. De vele avonden aan de waterkant resulteerden uiteindelijk in een documentaire die met talloze fraaie beelden de kijker een heel mooi en intiem inkijkje geeft in het dagelijks bestaan van Nederlands grootste knaagdier. Ook op YouTube staan meerdere filmpjes die door De Koning op diverse plekken in Limburg en de rest van Nederland zijn geschoten.

Hoewel De Koning al veel staaltjes interessant bevergedrag op de gevoelige plaat heeft vastgelegd, heeft ze zeker nog openstaande wensen. „Er zijn nog genoeg dingen die ik graag voor de lens zou krijgen; een bever die met een jong op z'n rug zwemt, parende dieren, een bever die aan de burcht werkt of onder water de burcht inzwemt. Helaas zijn dat wel activiteiten en werkzaamheden die meestal pas starten als het al nagenoeg pikdonker is. Maar zo blijft je bezig.”

Na jaren van filmen groeide bij De Koning ook de behoefte om haar ervaringen met bevers in het veld op papier te zetten en te delen met een breed lezerspubliek. Die wens en vele uren noest schrijfwerk hebben uiteindelijk geleid tot het boek *Avonden aan de waterkant. Dagboek van een beverliefhebber*, een 143 pagina's tellend werk dat deze maand uitkomt bij de uitgeverij van de KNNV, vereniging voor veldbiologie. Naast het boek van De Koning komt er ook nog een met hulp van de Zoogdierverseniging samengestelde bevermo-

nografie uit, want 2012 is immers uitgeroepen tot het Jaar van de Bever.

Zoals de titel al doet vermoeden, heeft het werk van De Koning stilistisch de vorm van een maandboek. De bevers worden, aan de hand van De Konings eigen waarnemingen en ervaringen, een jaar lang op de voet gevolgd. Een leuk en handig format, want zo krijgt de lezer heel mooi te zien hoe het leven van een bever er het jaar rond uitziet en hoe het robuuste dier reageert op de uitdagingen die de verschillende jaargetijden met zich meebrengen zoals barre vrieskou, hoog en laag water of zomerhitte. *Avonden aan de waterkant* heeft dan ook het karakter van een spannend, natuurgetrouw en informatief verhaal dat de lezer aan de hand van talloze anekdotes en ooggetuigenverslagen een mooi en gedetailleerd beeld geeft van wat een bever in Limburg zoal meemaakt in een jaar. Ondanks de documentaires, het boek en de ontelbare uren aan de waterkant, is Willy de Koning het speuren naar bevers nog lang niet zat:

„Het kijken naar bevers verveelt nooit en een leukere hobby heb ik nog niet kunnen vinden. Ik heb ook veel nieuw beeldmateriaal op de plank liggen, dus wellicht ga ik daar in de toekomst iets mee doen. Maar als ik weer een film ga schieten, moet het wel iets heel anders worden dan de films die ik al heb gemaakt. Daar moet ik echter nog concrete plannen voor ontwikkelen. Ook het filmen en observeren van andere dieren zoals bijvoorbeeld otters lijkt me wel een uitdaging, maar dat is lastig omdat die heel moeilijk te vinden zijn. En op de bever ben ik bovendien nog lang niet uitgekeken. Hij verschaft me nog steeds veel plezier, terwijl ook het delen van mijn kennis met andere geïnteresseerden me veel voldoening geeft. En uiteindelijk is er mijns inziens toch geen leuker dier dan de bever.”

